

ЮГОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ · РИЛА · КЮСТЕНДИЛСКА ОБЛАСТ

Рилският манастир

Най-голямата българска обител, в списъка на ЮНЕСКО от 1983 г.

Снимка: Главната църква „Рождество Богородично“ с раираните арки и жилищните крила на Рилския манастир. Автор: Raggatt2000, CC BY-SA 3.0 (Wikimedia Commons).

ИСТОРИЯ НАКРАТКО

Манастирът е основан през първата половина на X век и е свързан с името на св. Иван Рилски, първия български отшелник. Светецът умира през 946 г. Мощите му са пренесени в Средец, а през 1469 г. се връщат в манастира и оттогава се пазят там.

Около 1334–1335 г. протосеваст Хрелъво изгражда отбранителна кула, килии и църква. Днешният вид на комплекса е главно от XIX век, след голям пожар в началото на века. През 1961 г. манастирът е обявен за национален музей, а от 1991 г. отново е действаща мъжка обител.

ЗНАЕТЕ ЛИ? Рафаиловият кръст, завършен през 1802 г., е издялан от един монах. Върху него има 36 библейски сцени с над 600 миниатюрни фигури.

КАКВО ДА ВИДИТЕ

- 1 **Хрелъвата кула.** Най-старата сграда, от 1335 г.: каменна, на пет етажа и висока 23,60 м, с параклис със стенописи от XIV век на последния етаж.
- 2 **Главната църква „Рождество Богородично“.** Строена 1834–1837 г., с пет купола и ракла с мощите на св. Иван Рилски. Сред зографите е Захарий Зограф.
- 3 **Дворът и галериите.** Раираните арки, гърбените стрехи и стените до 22 м; в крилата има около 300 помещения.
- 4 **Старата кухня.** С конусовиден комин, висок 22 м.
- 5 **Музеите.** Църковно-исторически музей с Рафаиловия кръст, иконна галерия, етнографска сбирка и музей на манастирското стопанство.
- 6 **Пещерата на св. Иван Рилски.** На около 4 км по маркирана пътека през гората, с църквата „Успение Богородично“ до нея.

ЗАЩО „ЗАД МАКЕТА“ Много български забележителности са познати и като умалени макети. Този лист е за истинската: какво да видите на място, как да стигнете и какво да проверите, преди да тръгнете. Цялата статия: minibulgaria.bg/portfolio-item/rilski-manastir/

КАК ДА СТИГНЕТЕ

С кола от центъра на София: около 127 км, малко под два часа. По магистрала „Струма“ (Е79) на юг, отбивката при Кочериново и още около 25 км по долината на Рилска река. Прегдвете порти има паркинги.

Според сайта на манастира редовният обществен транспорт до него към момента не е възстановен: стига се с кола, с организиран транспорт или с автобус до Благоевград и оттам с такси.

МАРШРУТ Съчетайте с Боянската църква в София в един ден (около 250 км общо) или спрете по пътя при Стобските пирамиди.

РАБОТНО ВРЕМЕ И БИЛЕТИ

Музеите	Всеки ден 8:30–16:30. Ом 1 юни до 30 септември Църковно-историческият музей е отворен до 19:30. ^[2]
Главната църква	Понеделник – четвъртък 6:30–18:00; петък – неделя 6:30–18:30 (през лятото до 19:30). ^[6]
Всички музейни експозиции	12 € комбиниран билет; купува се само на място (онлайн билети не важат). ^[2]
Беседа	8 € на български (около 50 мин.), 15 € на английски или френски ^[2]

Цените са по сайта на манастира към 27.10.2026 г. В църквата и музея не се снима; не се влиза с къси панталони, потници и къси поли, с домашни любимци и с туристически раници.

НАОКОЛО

Стобските пирамиди · ~20 км
Скални фигури до 12 м над Рилската долина, на около километър пеша от отбивката.
Пещерата на св. Иван Рилски · ~4 км
Пешеходна разходка за половин ден от манастира.
Боянската църква · ~115 км
Стенописите ом 1259 г., в края на София.

ПРОВЕРЕТЕ, ПРЕДИ ДА ТРЪГНЕТЕ

- ☐ Работното време на музеите и Хрелъвата кула (сезонно)
- ☐ Пътя от Кочериново нагоре през зимата
- ☐ Облекло, подходящо за храм; тишина по време на служба
- ☐ Пари в брой за билети и паркинг

БЕЛЕЖКИ ОТ ПОСЕЩЕНИЕТО

ИЗТОЧНИЦИ

[1] Рилски манастир: За манастира — rilskimanastir.org/bg/about
[2] Рилски манастир: Музеи — rilskimanastir.org/bg/museums
[3] Рилски манастир: Как да стигнем — rilskimanastir.org/bg/kak-da-stignem
[4] Министерство на туризма: Rila Monastery — visitbulgaria.com/rila-monastery
[5] OpenStreetMap: маршрут София — Рилски манастир — openstreetmap.org/directions?engine=fossgis_os...
[6] Рилски манастир: контакти и часове на църквата — rilskimanastir.org/en/contacts
[7] Рилски манастир: изисквания към посетителите — rilskimanastir.org/en/about/iziskvaniia-k-m-po...
Текст: Редакция на Мини България, по официалните източници по-горе и по статията на minibulgaria.bg/portfolio-item/rilski-manastir/. Работното време и цените се променят: проверете ги преди посещението. Можете свободно да отпечатвате и споделяте този пътеводител.